

Afdeling Algemene Zaken
Bezuidenhoutseweg 60
Postbus 91460
2509 EB DEN HAAG
Telefoon (070) 349 96 68
E-mail: M.teHennepe@cmhf.nl
Website: www.cmhf.nl

Tweede Kamer der Staten-Generaal

T.a.v. mevrouw drs. V.A. Bergkamp, voorzitter
Postbus 20018
25 00 EA DEN HAAG

Ons kenmerk:

231012/MN

Onderwerp:

Waardevol werk: publieke dienstverlening onderdruk

Den Haag,

7 september 2023

Geachte voorzitter,

Uit het SER-rapport “Waardevol werk: publieke dienstverlening onder druk” komt naar voren dat het water de publieke sectoren aan de lippen staat. Het laat zien dat de grote personeelstekorten bij onderwijs, zorg, veiligheid en overheden zorgelijk zijn. Door bewuste politieke keuzes uit het verleden is het zijn van een professional in de sectoren van de publieke sector te weinig aantrekkelijk gemaakt.

De publieke sector is één van de belangrijkste stakeholders als het gaat om het oplossen van de grote crisissen waar Nederland en het demissionaire kabinet voor staan. Het is vijf voor twaalf en langer de ogen sluiten voor de zorgelijke staat waarin onze publieke sector zich bevindt is in de ogen van de CMHF onbehoorlijk bestuur. Oplossingen en uitwerkingen van beleid zullen snel opgepakt moeten worden om Nederland nu en in de toekomst weer in beweging te krijgen en te houden. Dit laatste zal moeten gebeuren door de eerder genoemde professionals. Het zijn deze professionals die veel al aan het einde van de keten met ‘de voeten in de klei’ of ‘in the line of duty’ de problemen moeten oplossen.

De overheid bestaat uit veel sectoren (o.a. zorg, onderwijs, veiligheid, gemeenten, rijk) met elk hun eigen kenmerken. De CMHF ziet de volgende overkoepelend problemen die het werk van onze professionals in de publieke sector belemmeren:

- hoge werkdruk, te veel werk mede t.g.v. het grote aantal vacatures;
- gebrek aan autonomie;
- gebrek aan waardering;
- gebrek aan sociaal veilige omgeving;
- inbreng van kennis en ervaring in je werk wordt niet altijd op prijs gesteld;
- ambtelijk vakmanschap - naar eer en geweten je werk kunnen doen – heeft nog lange weg te gaan;
- organisatie te vergrijsd, te weinig inclusief;
- bureaucratische werklust/-druk.

De CMHF heeft al eerder aandacht gevraagd voor bovenstaande algemene punten. Helaas blijven wij vanuit onze achterban geluiden ontvangen dat tot op heden weinig of niets is gedaan om het werkklimaat van onze leden in de publieke sector (w.o. zorg, onderwijs, veiligheid, gemeenten, rijk) te verbeteren en/of aantrekkelijker te maken.

Het wordt dan ook tijd dat het demissionaire kabinet en de Tweede Kamer dit als een speerpunt gaan bestempelen om zo de publieke sector uit het slop te trekken. Dit omdat de sporadische hersteloperaties die de afgelopen jaren zijn genomen niet meer dan noodverbanden zijn geweest.

De CMHF roept daarom het (nieuwe) kabinet met spoed op een breed herstellepakket voor de overheid ten uitvoer te brengen. Dit herstellepakket moet tenminste voldoen aan:

1. Zorg voor goede waardering van overheidswerknemers. Waardeer hun kennis en inbreng, geef hen ruimte in de organisatie om mee te denken. Gericht op verbeteringen van processen, producten, beleid en uitvoering. Hier past een positief op groei en ontwikkeling gericht personeelsbeleid bij. Waardering betaalt zich ook uit in financiële zin. Kijk naar de bestaande functiegebouwen en functieomschrijvingen. Actualiseer die naar de huidige tijd met meer waardering voor functie uitvoeringen en toezicht/handhaving. Immers, bij de professionals in het veld zie je de meeste vacatures. Heb hierbij meer aandacht voor middelbaar en hogere functies. Ook academisch specialisten werken graag op niveau voor Nederland.
2. Zorg voor fatsoenlijke beloning van alle werknemers in het openbaar bestuur, veiligheid, onderwijs en alle andere overheidsdiensten in Nederland. Koopkrachtbehoud is pure noodzaak!
3. Maak duidelijk dat een ambtenaar een 'eigen positie' verdient. En dat deze positie essentieel is.
4. Focus meer op kennisuitwisseling en dialoog. En op integrale aanpak in beleid en uitvoering. Geef hiervoor ook ruimte op centraal niveau.
5. Maak geen dicht getimmerd regeerakkoord. Geef de ruimte om naar bevind van zaken en in samenspraak met bestuurlijke partijen (parlement, VNG, IPO, branches en middenveld) te werken aan de beste aanpak.
6. Besef dat niet alle kennis en competenties door een minister of wethouder gedragen hoeven te worden. Maak gebruik van specialistische kennis van ambtenaren bij alle overheden en geef die ambtenaren erkenning. Zij kunnen bijdragen aan betere uitvoering, strategie en aanpak.
7. Zorg voor goede gerichte opleidingen voor openbaar bestuur, politie, defensie etc. Onderwijs is de basis voor al hetgeen daarna komt.
8. Haagse werkelijkheid en daagse realiteit bijten elkaar regelmatig en heeft veelal tot gevolg dat de administratieve werklust bij de uitvoerders wordt vergroot. Dit terwijl er al sprake is van een groot aantal vacatures bij deze uitvoerders. Dit laatste kan worden voorkomen door meer gebruik te maken van meer 'werkvloer' kennis bij de beleidmakers.
9. Zorg voor loopbaanpaden om invulling te kunnen geven aan de in punt 8 geadresseerde problematiek

De CMHF roept de politiek op om niet stil te gaan staan omdat het kabinet is gevallen maar juist vaart te maken met het vitaliseren van onze publieke sector en de professionals die daar werken.

Hoogachtend,

Centrale van Middelbare en Hogere Functionarissen bij Overheid, Onderwijs, Bedrijven en Instellingen (CMHF)

De heer M.E.M. de Natris

voorzitter

- een afschrift van deze brief is ook gezonden aan de vaste Kamercommissie - Binnenlandse Zaken en Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- politieke partijen met vertegenwoordiging in de Tweede-Kamer.